

Nadere uitwerking terrassen

Deelgebied Bomenplein

*Addendum bij de 'Horeca en terrassenvisie In de Bogaard',
die op 16 februari 2016 door B&W in concept is vastgesteld
ten behoeve van de terinzagelegging*

Gemeente Rijswijk, 16 februari 2016

Status: in concept vastgesteld door B&W ten
behoeve van de terinzagelegging

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Proces	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Analyse huidige situatie Bomenplein	4
2.1	Ruimtelijke analyse	4
2.2	Analyse gebruik	5
3	Nadere uitwerking terrassen Deelgebied Bomenplein	7
3.1	Positionering en zonering	7
3.2	Uitvoering en vormgeving	8
4	Vergunningen en kostenverhaal	10
4.1	Vergunningen	10
4.2	Kostenverhaal	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 16 februari 2016 is de ‘Visie horeca en uitvoeringskader terrassen In de Bogaard’ (hierna: de visie) door het college van B&W van Rijswijk in concept vastgesteld, ten behoeve van de formele terinzagelegging. In die visie is nieuw beleid voor horeca in In de Bogaard verwoord en is ten aanzien van de terrassen op hoofdlijnen een vertaling gemaakt van het gemeentebrede APV-Terrassenbeleid 2012 naar het specifieke gebied “In de Bogaard”. Dit is gebeurd op basis van de ruimtelijke kwaliteiten van het gebied. De exacte positionering en beeldkwaliteit van de terrassen kost meer tijd en wordt na de vaststelling van de visie binnen uiterlijk 12 maanden samen met de actoren in het gebied uitgewerkt in een paar deelgebieden, zoals het Bomenplein. De uitwerkingen worden als addendum bij de visie vastgesteld. Het voorliggende document betreft de uitwerking voor het Deelgebied Bomenplein. Uiteindelijk is gebleken dat zowel de visie zelf als deze uitwerking toch gelijktijdig ter besluitvorming en terinzagelegging konden worden afgerond. Om het proces zuiver te houden is er toch voor gekozen om het bij twee afzonderlijke documenten te houden. De deelgebieduitwerkingen voor de andere gebieden in In de Bogaard, zoals het Bogaardplein, volgen wel in een later stadium.

1.2 Doel

Centraal in In de Bogaard ligt het Bomenplein. Dit plein wordt aan vier zijden omgeven door bebouwing waar onder andere de HEMA, Bram Ladage, Albert Nolten, C&A en de Etos zijn gevestigd. In het midden staan enkele rijen bomen. De nadere uitwerking voor terrassen op het Bomenplein kon, gelijktijdig met het afronden van de visie, spoedig opgepakt worden. De situatie op het Bomenplein is namelijk minder complex dan de andere deelgebieden in In de Bogaard, zoals de winkelstraten en het Bogaardplein. Op het Bomenplein hebben we te maken met minder verschillende soorten gebruikers en evenementen, geen bestaande terrassen, minder wind en bouwwerken die daardoor niet zijn toegestaan. Het Bomenplein is uitermate geschikt voor terrassen. Het doel van de voorliggende uitwerking voor het Bomenplein is om een zone te bepalen waar terrassen mogelijk zijn op basis van een aantal regels. Hierbij wordt onder andere rekening gehouden met de ruimtelijke kwaliteiten van het plein, met een paar evenementen en met de hulpdiensten. De actoren in het gebied zijn gedurende het proces van de visie en de uitwerking geraadpleegd om mee te denken en inbreng te geven.

1.3 Proces

Een groot deel van de input van de actoren voor de nadere uitwerking van de terrassen voor het Bomenplein is reeds in het proces van de visie verkregen. De input van een paar andere actoren, zoals de braderie, is in het proces van de uitwerking ook meegenomen. Op basis van de totale inbreng is de kaart met de zonering van de terrassen voor het Bomenplein gemaakt en zijn de hoofdlijnen uit de visie voor het meubilair nader uitgewerkt. Een conceptdocument is vervolgens naar alle actoren rondgestuurd om de puntjes op de i te zetten. Op 16 februari 2016 hebben B&W de concept-uitwerking vastgesteld ten behoeve van de formele terinzagelegging. In deze periode (6 weken) kan een ieder een zienswijze indienen. Na afloop van de terinzagelegging wordt bekeken of het stuk nog aanpassingen behoeft en zal daarna door B&W definitief worden vastgesteld. Een aanvraag voor een terras is en blijft overigens vergunningplichtig, omdat de inpassing hiervan maatwerk is. Het APV-Terrassenbeleid 2012 en voorliggende Nadere uitwerking terrassen Deelgebied Bomenplein vormen hiervoor alsdan het toetsingskader.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk twee worden de ruimtelijke eigenschappen van het Bomenplein beschreven. Daarna wordt in het derde hoofdstuk de daadwerkelijke nadere uitwerkingsregels voor dit Deelgebied gegeven. Het vierde hoofdstuk zoomt nader in op hoe de vergunningverlening en het kostenverhaal is verzekerd, oftewel de praktische realisatie van de regels.

2 Analyse huidige situatie Bomenplein

2.1 Ruimtelijke analyse

Het Bomenplein ligt in het midden van In de Bogaard en centraal op de wandelroute door het winkelcentrum. Het plein is in de visie benoemd als een van de ankerpunten die de routing door In de Bogaard en de verblijfskwaliteit van het Bomenplein kan versterken, onder andere door de toevoeging van terrassen.

Het Bomenplein heeft in de huidige situatie, door de rechthoekige vorm, geringe afmetingen en maar liefst 27 bomen (type: Berk), al een bepaalde geborgenheid met een hoge ruimtelijke kwaliteit én verblijfskwaliteit, zeker in relatie tot de rest van de openbare ruimte in In de Bogaard. Voor de toevoeging van een mooi terras is hierdoor gering meubilair nodig, eigenlijk alleen maar tafels en stoelen en hier en daar een parasol of bloembak ter aankleding. Tussen de bomen is voldoende ruimte om de terrassen te ordenen. Bij weersomstandigheden van 15 tot 20 graden schuif je je stoel iets op naar de zon en met 25 tot 30 graden is het fijn om in de schaduw te kunnen zitten met de koelte van de bomen. Vanuit ruimtelijk en landschappelijk oogpunt en in het kader van duurzaamheid is het zeer wenselijk om alle 27 Berken te handhaven. Het is verder van belang dat de terrassen goed ingepast worden en geen afbreuk doen aan de bestaande ruimtelijke kwaliteit, maar deze juist versterken.

Vogelvlucht Bomenplein (bron: Bing maps)

Vogelvlucht Bomenplein, rood omkaderd, in groter verband (bron: Bing maps)

2.2 Analyse gebruik

Bij de positionering van de terrassen is het ook van belang om rekening te houden met het huidige gebruik van het Bomenplein. Het plein wordt hoofdzakelijk gebruikt als wandelgebied. Daarnaast staan op het plein staan vier openbare bankjes. Deze worden - bij droog weer - intensief gebruikt door bezoekers die even een korte pauze nemen en/of hun 'take away snack' van bijv. de HEMA of Bram Ladage, willen nuttigen. De vestiging van Bram Ladage heeft interesse om een terras op het plein te realiseren. In de huidige situatie zijn er verder geen horecazaken en geen terrassen. Er is op het moment wel een potentiële horecaondernemer die zich wil vestigen en ook een terras wil realiseren. Het is mogelijk (ook volgens de visie) dat er in de toekomst meer zaken met terrassen bijkomen rondom het Bomenplein, die alsdan aanspraak kunnen maken op de terraszone.

In de huidige situatie is het voor alle panden mogelijk om 1 meter uit de gevel uitstallingen te plaatsen ten behoeve van reclame en dergelijke. De verlichting, prullenbakken en bankjes staan momenteel in de Bogaard over het algemeen niet aan de zijkant, maar in het midden van de straat. Dit is ook het geval aan de randen van het Bomenplein. Het is van belang om hier rekening mee te houden. Tussen de bomen en de gevels van de gebouwen is minimaal 3,5 meter obstakel vrije ruimte voor de doorgang van voetgangers, hulpdiensten en geldwagens.

Het aantal grotere evenementen op het Bomenplein is gering, omdat de toegankelijkheid beperkt is en het Bogaardplein hier primair de aangewezen plek voor is. Op het Bomenplein geldt daarom een maximumstelsel¹ van drie braderieën of creatieve markten per jaar. Daarnaast worden er kleinere evenementen georganiseerd, die op het plein minder ruimte in beslag nemen. Bij de positionering van de terrassen is het van belang om rekening te houden met de evenementen.

Het gebruik en de inrichting van de openbare ruimte is altijd aan veranderingen onderhevig. Er kunnen in de toekomst meer horecazaken komen die op de terraszone aanspraak kunnen doen. Daarnaast kan de inrichting van de openbare ruimte aangepast worden. Het is daarom van belang om een mate van flexibiliteit in de ordening van de terrassen binnen de terraszone te houden door middel van een tijdelijke vergunning. Dit wordt in de hoofdstuk 4 nader toegelicht.

Bestaande situatie Bomenplein, mei 2015

¹ Besluit College B&W 17 januari 2013

Bestaande situatie Bomenplein, mei 2015

3 Nadere uitwerking terrassen Deelgebied Bomenplein

3.1 Positionering en zonering

Op het Bomenplein zijn twee verschillende terrassen toegestaan; gevelterrassen en eilandterrassen. Hierbij gelden primair de regels uit het APV-Terrassenbeleid 2012, behalve op de punten waarbij we expliciet van dat beleid afwijken (zie paragraaf 4.6. van de visie). Daarnaast gelden voor het Bomenplein enkele specifieke regels. Hierna worden deze nader toegelicht.

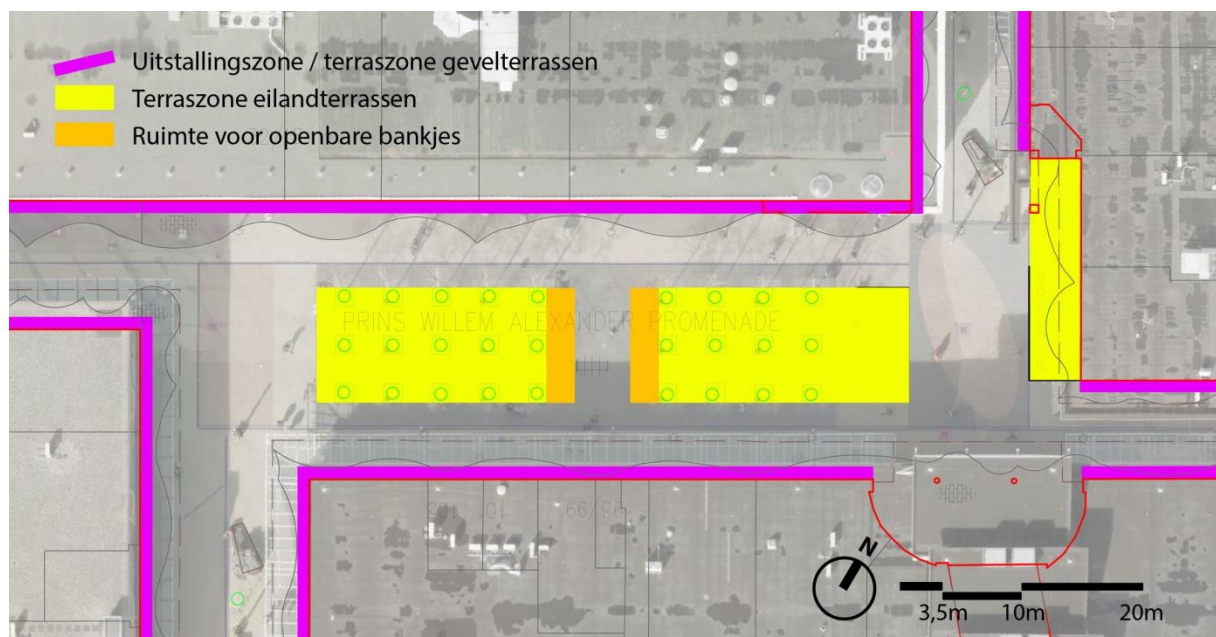
Gevelterrassen (paars op de kaart):

In de uitstallingszone van maximaal 1 meter diep, gemeten uit de voorgevel van het pand, is het mogelijk om gevelterrassen te realiseren. Dit is voldoende ruimte om tegen de gevel tafeltjes van twee personen of een bankje neer te zetten. Hierbij moet rekening worden gehouden met nooduitgangen ter plaatse. Aan de oostzijde van het plein, ter hoogte van de verspringing in de gevel, is het fysiek mogelijk om een dieper gevelterras te realiseren, net zo diep als de verspringing van de gevel. Dit is ongeveer 4 meter.

Eilandterrassen (geel op de kaart):

Op het plein is het ook mogelijk om eilandterrassen te realiseren. De begrenzing van de terraszone is gebaseerd op het verlengde van de omliggende gevels, de randen van de boomroosters en de bestaande kleurverschillen in de bestrating. Daarnaast wordt in het midden van het plein ruimte gecreëerd om het plein over te steken. Deze doorgang wordt al door twee openbare bankjes begeleid. Deze doorgang kan nog meer als ruimte ingekaderd worden en als plek benut worden om uit te rusten en voor de snelle hap. Dit kan door meer openbare bankjes langs deze doorgang te positioneren. De bestaande twee bankjes aan de randen kunnen naar het midden verplaatst worden (oranje op de kaart); zo is er aan de randen meer ruimte voor de terraszone.

Nota bene: het is niet noodzakelijk dat de terraszone *geheel* met terrassen wordt gevuld. Dit kan - en zal - ook gedeeltelijk, stapsgewijs, worden gevuld. Daarbij is het ook van belang om ruimte te bieden aan andere interessante initiatieven, zoals een boekenruilhuisje, een kid's place, een podium, een beeldend kunstwerk of iets dergelijks. De ruimte is dus niet louter voor terrassen bestemd! De zone maakt alleen duidelijk *waar ook eventueel terrassen kunnen komen*.

De terraszones op het Bomenplein

Aan weerszijden van de terraszone en ter hoogte van de doorgang is een ruimte van minimaal 3,5 meter breed en minimaal 4,2 meter hoog vrij ten behoeve van de doorgang van vrije loopruimte, hulpdiensten en geldwagens. De combinatie van terrassen en evenementen kan het gebruik en de beleving van het plein versterken. Het is wel van belang om met elkaar rekening te houden en hier praktisch mee om te gaan. Tijdens de grotere evenementen², zoals de braderie, worden de eilandterrassen zo veel mogelijk verwijderd. De horecaondernemer kan in overleg met de organisatie van het betreffende evenement (een deel van) het terras laten staan. Tijdens de kleinere evenementen² is het wenselijk dat de terrassen zo veel mogelijk blijven staan, ook in overleg met de betreffende evenementenorganisatie. Bij een concrete aanvraag voor een terras moeten hier met de andere gebruikers van het plein duidelijke afspraken over worden gemaakt die ook in de vergunning moeten worden opgenomen.

3.2 Uitvoering en vormgeving

Bouwwerken en parasols

Het Bomenplein heeft in de huidige situatie door de ruimtelijke eigenschappen al een prettige verblijfskwaliteit. Voor de toevoeging van een goed terras is hierdoor gering meubilair nodig. Het is daarom niet toegestaan om bij gevel- en eilandterrassen bouwwerken te realiseren. Het is wel mogelijk om verrijdbare / verplaatsbare objecten, zoals parasols en bloembakken, te realiseren ter aankleding. Het aantal objecten blijft beperkt, om te voorkomen dat terrassen compleet worden omsloten of overdekt. Het is namelijk onwenselijk dat er een ruimte binnen de ruimte van het plein wordt gecreëerd. Een open terrascultuur is het uitgangspunt. De transparantie rondom en aan de bovenkant van de terrassen is daarom minimaal circa 75%, gerekend per terras. Parasols zijn überhaupt ongewenst onder de bomen, om beschadiging van de boomkronen te voorkomen. Sowieso is snoeien van de bomen ten behoeve van een terras niet toegestaan. Bij terrassen die niet onder de bomen staan, kunnen desgewenst wel parasols worden toegepast, maar de regel van 75% open ruimte - ook aan de bovenkant - blijft gelden. Dit is om te voorkomen dat er te veel 'dichte' ruimtes ontstaan, wat ongewenst is. Het aantal objecten kan overigens ook worden beperkt door het één en ander samen te voegen, zoals warmte-elementen in de parasols te bevestigen of warmtekussens in de stoelen te leggen. Het is verder niet toegestaan om terrasmeubilair aan de bomen te bevestigen.

Uitstraling terrasmeubilair

Parallel aan de nadere uitwerkingen voor de terrassen loopt het 'Spoor fysiek/functioneel'³, waarbij onder andere naar de (her)inrichting van de openbare ruimte van In de Bogaard wordt gekeken. In dit proces is door de betrokken gebiedspartijen van In de Bogaard aangegeven dat er behoefte is aan meer kwaliteit en groen. In aansluiting hierop is het uitgangspunt dat het terrasmeubilair van een hoge kwaliteit is en verzorgd en terughoudend wordt vormgegeven. Het meubilair wordt in natuurlijke materialen uitgevoerd. Witte plastic stoelen passen hier bijvoorbeeld niet bij. De verplaatsbare / verrijdbare bakken worden bijvoorbeeld gevuld met planten en goed onderhouden. Reclame-uitingen zijn terughoudend vormgegeven. Horecazaken kunnen zich ook anders onderscheiden, bijvoorbeeld door een andere kleur parasol of een ander type houten stoel.

Toegankelijkheid

De terrassen zijn tijdens openingstijden uitnodigend opgesteld en gebruiksklaar. Als dat niet het geval is, worden alle elementen van het terras verwijderd; een terras dient niet als opslag, dit zorgt voor een rommelig beeld. Dit in afwijking van het APV-terrassenbeleid 2012. Voor deze bijzondere plek is het essentieel dat er sprake is (blijft) van een opgeruimd en toegankelijk straatbeeld. Deze voorwaarde moet expliciet in elke vergunning voor het Bomenplein worden genoemd, zodat deze ook bindend is.

² De kalender voor de grotere evenementen wijzigt jaarlijks. Daarnaast kunnen tussendoor kleinere evenementen worden georganiseerd. De meest recente kalender kan bij de gemeente opgevraagd worden.

³ Zie Visie horeca en uitvoeringskader terrassen In de Bogaard, paragraaf 2.5

Bestaande elementen en ondergrond

Het bevestigen van terraselementen in de ondergrond is ongewenst. Verder moet bij elk concreet terras worden nagegaan of er in de ondergrond kabels en leidingen aanwezig zijn die gevrijwaard moeten blijven. Dit moet bij de aanvraag omgevingsvergunning door onder andere de hulpdiensten worden getoetst. Hetzelfde geldt voor bestaande elementen zoals prullenbakken, informatieborden en ander straatmeubilair.

Mogelijke toekomstige situatie Bomenplein

4 Vergunningen en kostenverhaal

4.1 Vergunningen

In de ‘Visie horeca en uitvoeringskader terrassen’ worden in paragraaf 5.1 de benodigde vergunningen en het proces uitgebreid toegelicht.

In deze paragraaf wordt ter verduidelijking ingegaan op de benodigde vergunningen voor een terras op het Bomenplein.

Omgevingsvergunning

Voor een terras op het Bomenplein is een omgevingsvergunning nodig om de strijdigheid (qua gebruik) met het vigerende bestemmingsplan op te heffen. Het gaat dan om een omgevingsvergunning voor de activiteit ‘afwijken regels ruimtelijke ordening’. Een omgevingsvergunning voor een terras wordt altijd tijdelijk afgegeven, ten behoeve van een bepaalde mate van flexibiliteit in de indeling van de terraszona, in aansluiting op het gebruik en de inrichting van de openbare ruimte. De duur van de tijdelijkheid is afhankelijk van de bouw mogelijkheden van de terrassen in het betreffende deelgebied voor de nadere uitwerking. In Deelgebied Bomenplein zijn geen bouwwerken toegestaan bij, op of aan de terrassen en er mogen geen objecten in de grond worden verankerd. De duur van de tijdelijke vergunning kan hierdoor korter zijn ten opzichte van een terras dat met schotten/parasols in de grond is verankerd en van een meer (semi)permanente aard is. De duur van een tijdelijke omgevingsvergunning wordt hierbij vastgesteld en bedraagt voor het Bomenplein 5 jaar (niet eerst één jaar, zoals bij de exploitatievergunning). Na afloop van deze termijn moet opnieuw worden bekeken welke actuele situatie er is op het plein. Zijn er bijvoorbeeld nieuwe ondernemers bij gekomen, of juist afgefallen? De openbare ruimte moet dan opnieuw worden ‘verdeeld’. Nieuwe horecaondernemers die zich in de tussentijd melden moeten in beginsel wachten tot de 5 jaar is verstreken, of er moet in de tussentijd eenvoudig een tussentijdse oplossing worden bedacht. Dit altijd in overleg met de al zittende horecaondernemers. In het kader van een continue exploitatie van een horecaondernemer zal wel worden getracht het aantal tafeltjes/stoeltjes ongeveer gelijk te houden, maar daarover worden op voorhand geen garanties af te geven.

Gezien het feit dat geen bouwwerken zijn toegestaan, wordt een omgevingsvergunning voor de activiteit ‘bouw’ niet afgegeven voor het Bomenplein.

Exploitatievergunning

Voor het exploiteren van elke horecagelegenheid in Rijswijk, inclusief alle bijbehorende terrassen, is het noodzakelijk om te beschikken over een exploitatievergunning, waarbij onder andere aan de APV en het bestemmingsplan wordt getoetst. Een nieuwe onderneming krijgt in eerste instantie een exploitatievergunning voor 1 jaar, en daarna voor 5 jaar.

4.2 Kostenverhaal

Terrassen komen in de openbare ruimte te staan en deze is ter plaatse van het Bomenplein in eigendom van de gemeente. Voor het in gebruik nemen van de gronden ten behoeve van de gevel- en eilandterrassen is de geldende Precarioverordening⁴ van toepassing. Dit geldt thans al voor alle terrassen in Rijswijk en dit beleid wordt voortgezet.

⁴ De geldende Precarioverordening is op de website van de gemeente terug te vinden.

“Nadere uitwerking terrassen Deelgebied Bomenplein”
(Addendum bij de “Visie horeca en uitvoeringskader terrassen In de Bogaard”)
In concept vastgesteld door B&W op 16 februari 2016, ten behoeve van de terinzagelegging